

Consensus FBZ 9Z 2025-2026

Vooropgestelde doelstellingen van FBZ 9Z (2022-2025)

Alle vormen van schade vermijden;

Uitbreiding van de populatie voorkomen en onder controle houden i.f.v. schade en ziekte;

Duurzaam kunnen bejagen.

De maatregelen van de consensustekst kregen een update tijdens het overleg van donderdag 15 mei 2025

Informereren en sensibiliseren

Alle partijen engageren zich om hun eigen achterban te informeren over de problematiek rond everzwijnen:

1. via open en transparante communicatie (lokaal overleg en/of mail) met verwijzingen naar www.everzwijnen.be
2. waarbij o.a. de consensustekst, de afgesproken maatregelen, de manier van melden van aanwezigheid en schade, voorbeelden van preventieve maatregelen ... worden gedeeld en toegelicht
3. waarbij elke partij zijn eigen kanalen gebruikt, zijn eigen accenten legt en zijn eigen engagement naar de andere partijen neemt:
 - a. In elk lokaal overleg zal het sensibiliseren en informeren van burgers ook besproken worden met de gemeenten zelf.
 - b. NP blijft zich engageren om in de randgebieden één of meerdere infoavond(en) te organiseren voor conservators en vrijwilligers.
4. waarbij alle actoren zich engageren om zoveel als mogelijk constructief samen te werken (organiseren gemeenschappelijke infoavond ...)

Melden van aanwezigheid en schade

1. Alle partijen erkennen de noodzaak tot melden en gebruiken hiervoor één van de meldingstools die te vinden zijn op www.everzwijnen.be/melding-maken :
 - a. Wild in Zicht, app van ANB, met snelle dispatch naar alle actoren

- b. Wilder, app van HVV, met snelle dispatch naar de WBE's
- c. Waarnemingen.be, app van NP

Door melding te doen via bovenstaande kanalen wordt de kwaliteit van de melding (locatie, accurate weergave en soort van de schade, gegevens van de waarnemer, aantal everzwijnen ...) gegarandeerd.

Om een snelle respons te stimuleren wordt gebruik gemaakt van lokale whatsapp-groepen, eventueel WBE-overschrijdend.

2. Alle actoren engageren zich om hun leden/achterban aan te moedigen om alle schade te melden en ondersteunen hen daarbij waar nodig.
 - a. De provincie Limburg vraagt de gemeenten om de politiezones aan te moedigen om ook alle (verkeers)schade te melden

Preventieve maatregelen

Alle partijen engageren zich in het nemen van de nodige inspanningen betreffende preventie en de informatie die hierover bestaat (www.everzwijnen.be) te verspreiden bij hun leden. (Hierbij is het ANB handboek "De natuur als goede buur" publicatie 2015" een goede informatiebron waarin heel wat preventieve maatregelen staan opgesomd.)

1. Op het lokaal overleg wordt de mogelijkheid van het aanleggen van schietstroken langs gevoelige percelen en/of het plaatsen van afrastering besproken. Dit met het oog op de verschillende belangen en een goede verdeling van de inspanningen en kosten.
2. ANB en de koepelorganisaties bekijken mogelijke ondersteuning indien daar actief naar gevraagd wordt.

Voorbereiden faunabeheer

1. Om zoveel mogelijk "witte gebieden" die niet bejaagbaar zijn te vermijden:
 - a. engageert de BB zich om haar medewerkers en leden te sensibiliseren;
 - b. engageren de WBE's zich om deze gebieden te inventariseren en te onderzoeken hoe ze hierover met de eigenaars in gesprek kunnen gaan;
 - c. engageert NP zich om haar medewerkers, vrijwilligers en leden te sensibiliseren.
2. ANB, Natuurpunt en alle betrokken openbare besturen doen wat nodig is, met oog voor de gepaste strategie, om de gebieden waar zich mogelijk everzwijnen kunnen ophouden, bejaagbaar te maken en nemen hiervoor de nodige stappen (goedgekeurd jachtplan > goedgekeurd faunabeheerplan > afschotplan).
3. Alle actoren engageren zich om voldoende grote gebieden te bepalen die zowel natuurgebied, landbouwgebied, openbare domeinen en privédomeinen

omvatten, en samen met de betrokken actoren te bekijken of het opmaken van een jachtplan zinvol is. In die gemeenschappelijke gebieden kunnen dan specifieke afspraken gemaakt worden die de noden en wensen van alle partijen respecteren. Er wordt voor iedere situatie afgewogen in welke omstandigheden er jacht nodig is.

4. Op het lokaal overleg worden afspraken gemaakt omtrent het delen van info verkregen via camerabeelden over de bewegingen van everzwijnen in functie van efficiënt organiseren jacht.
5. De WBE's doen inspanningen om nog meer (jonge) jagers te engageren en te investeren in het doorgeven van kennis en ervaring specifiek mbt de jacht op everzwijnen.

Realiseren van faunabeheer

1. Op lokaal niveau wordt besproken welke jachtstrategie (drukjacht/aanzitjacht, zomer-/winterstrategie) best geschikt is gezien de situatie (landschap + bejaagbare percelen).
2. De jagers engageren zich om bij drukjachten zoveel mogelijk samenwerking (ook met andere actoren) aan te gaan met de aanpalende gebieden en drukjachten op grotere schaal te bekijken, rekening houdend met natuurdoelen en aanwezigheid van natuur. Heldere afspraken over timing, aanpak, plaatsing van o.a. hoogzitten zijn hierin belangrijk.
3. Alle jachtrechthouders engageren zich ertoe om met hun afschot maximaal schade te vermijden in functie van de consensus en de daaruit volgende lokale doelstellingen.
4. De gemeenten worden gevraagd de communicatie naar hun burgers ook mbt jachtacties voor hun rekening te nemen in samenspraak met de betrokken actoren. Dit houdt het maken van goede afspraken in over wat wel en niet gecommuniceerd wordt en ook concrete afspraken over de timing.

Monitoring

1. Alle actoren engageren zich om naast de verplichte registraties van jacht alle eigen inspanningen goed te registreren, te gebruiken op het lokale overleg, en (op vraag (bv enquête) te delen.
2. Alle actoren engageren zich om bovenstaande kennis en info te delen binnen de eigen stakeholdergroep maar ook over de stakeholdergroepen heen.

Coördinatie van faunabeheer

1. Alle partijen engageren zich in het opzetten en onderhouden van een goede onderlinge samenwerking waarbij iedereen de belangen/doelstellingen van de anderen voluit respecteert. Hierbij helpt:
 - a. Transparant delen en samen bespreken van wat er gebeurt en nodig is
 - b. Bespreken van zomer/winterstrategie om tot een afgestemde en effectieve aanpak te komen
 - c. Faciliteren tussen lokale landbouwers en jagers, maar ook zelf initiatief te nemen, om zo vertrouwen, snelle responskettingen en concrete samenwerking te realiseren.
2. De WBE nodigt de wettelijke bepaalde actoren uit voor het lokale overleg en de verschillende actoren engageren zich om hierop in de mate van het haalbare aanwezig te zijn.
 - a. De WBE's bekijken i.k.v. efficiëntie of ze het lokale overleg gezamenlijk kunnen organiseren met hun aangrenzende WBE's.
 - b. De WBE's vragen aan de gemeenten om mee het overleg te organiseren.
 - c. De WBE's sturen de uitnodiging zoveel als mogelijk naar de algemene email-adressen van de andere actoren (jacht.oost.anb@vlaanderen.be, provincie, BB, NP...)